

دیدار جمعی از دانشجویان و نمایندگان تشکل‌های دانشجویی - 6 / اردیبهشت / 1401

رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر امروز (سه‌شنبه) در دیدار صدها نفر از دانشجویان و اعضای تشکل‌های دانشجویی، دانشگاه را جزو اساسی‌ترین مسائل انقلاب خواندند و با تبیین نتایج و دستاوردهای چالش‌مهم و مستمر «نگاه انقلابی و نگاه جریان ضدانقلابی و واپس‌گرا به دانشگاه» گفتند: جمهوری اسلامی به دانشگاه امروز خود افتخار می‌کند و جوان دانشجو، امروز باید با تفکر و اندیشه ورزی، عمیق شدن در مسائل اصلی کشور و پرهیز از هرگونه انفعال و ناامیدی، آرمانهای انقلاب و کار جدی و واقعی را از مسئولان کشور مطالبه کند.

رهبر انقلاب همچنین با اشاره به در پیش بودن روز جهانی قدس تأکید کردند: با توجه به فداکاری‌های بزرگ مردم فلسطین و اوج‌گیری رذالت و جنایت صهیونیست‌ها، روز قدس امسال با سالهای قبل متفاوت است و باید با ابراز همدلی و همبستگی با مردم مظلوم و در عین حال مقتدر فلسطین، قدرت و روحیه آنها را افزایش داد.

ایشان در آغاز سخنانشان با ابراز خرسندی از سخنان صادقانه و صریح نمایندگان تشکل‌های دانشجویی افزودند: اینگونه سخنان، مفید و لذت‌بخش است البته بسیاری از این مسائل پاسخ دارد اما مشکل این است که گفت و شنودی میان دانشجویان و مسئولان وجود ندارد که ضروری است مسئولان، وزرا و مسئولان دستگاههای مختلف با حضور در دانشگاهها به مطالبات و دغدغه‌ها پاسخ دهند و اگر هم در مسئله‌ای پاسخی نداشتند از پیشنهادها و سخنان دانشجویان برای حل آن مسائل بهره بگیرند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به سخنی از امیرمؤمنان در نهج البلاغه، موعظه را احیاگر دل خواندند و در مقام بیان یک موعظه، با استناد به آیه‌ای از سوره مریم گفتند: روز قیامت، روز حسرت است؛ به‌گونه‌ای زندگی کنیم که در آن روز سخت، از انجام دادن یا انجام ندادن یک کار، و گفتن یا نگفتن حرفی، حسرت نخوریم چرا که جبران‌ش ممکن نیست.

رهبر انقلاب در بحث اصلی خود، مسئله دانشگاه را مسئله‌ای اساسی و چالشی دانستند و گفتند: از همان اول، دو نگاه کاملاً متضاد یعنی «نگاه انقلاب به رهبری امام خمینی» و «نگاه جریان واپس‌گرا و ضدانقلابی» در مسئله دانشگاه به رویارویی پرداختند.

ایشان افزودند: نگاه انقلابی، دانشگاه را جایی برای نخبه‌پروری، حل مسائل و پیشرفت کشور می‌دانست اما نگاه دوم، دانشگاه را مکانی برای پرورش مهره‌های مورد نظر غرب می‌دید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تبیین ابعاد دیگر چالش انقلاب و ضدانقلاب درباره دانشگاه افزودند: انقلاب به دانشگاه به عنوان مرکز تولید علم و رشد علمی و در نتیجه تأمین‌کننده اقتدار ملی نگاه می‌کرد اما جریان واپس‌گرای ضدانقلابی، دانشگاهها را مرکز آموختن پس‌مانده‌های کم‌ارزش دانش غربی می‌خواست تا با تربیت استاد و دانشمند مصرف‌کننده و مدیریت جامعه به‌دست این افراد، جامعه‌ای مصرفی برای غرب ایجاد کند.

ایشان تدین و در مقابل آن دین‌زدایی از دانشگاه را بُعد سوم چالش جدی نگاه انقلاب و جریان ضدانقلاب به دانشگاه برشمردند و افزودند: البته به دلایل مختلف، آنها قادر به دین‌زدایی کامل از دانشگاهها نشدند و بسیاری از سرداران و شهیدان دفاع مقدس و شهیدان هسته‌ای، دانش‌آموختگان قبل از انقلاب بودند.

رهبر انقلاب، «هویت بخشی به دانشگاه» را کار بزرگ انقلاب خواندند و افزودند: انقلاب به ملت «هویت، آرمان، شخصیت، استقلال و افق دید» بخشید و به تبع آن، دانشگاه نیز از این خصوصیات برخوردار شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهایی از احساس حقارت و ضعف، و ایستادگی در مقابل مستکبران غربی و شرقی را از نتایج احساس هویت و شخصیت‌یابی دانشگاه دانستند و افزودند: جوانان دانشجو، آن روزها شیرینی احساس استقلال و ایستادگی در مقابل زورگویان را با همه وجود درک می‌کردند.

ایشان حرکت انقلاب در قبال دانشگاه را صحیح، مستحکم و تحسین‌برانگیز خواندند و با اشاره به موفقیت‌های بزرگ این حرکت، افزودند: بعدها نیز انجمن‌های اسلامی دانشگاهها و سپس بسیج دانشجویی و بسیج اساتید به عنوان

پرچم‌های انقلاب در دانشگاهها برافراشته شدند و مباحث عمیق فکری و نظری در دانشگاهها شکل گرفت. رهبر انقلاب در جمع‌بندی بخش اول سخنان‌شان گفتند: جمهوری اسلامی می‌تواند به دانشگاه خود افتخار کند اما در عین حال می‌تواند دغدغه دانشگاه را نیز داشته باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: وضعیت امروز دانشگاهها، از لحاظ کمیّت و تعداد دانشجو، تعداد اساتید، حرکت و پیشرفت چشمگیر علمی، تربیت نخبگان برجسته، حضور دانش‌آموختگان دانشگاهها در عرصه‌های مختلف مدیریتی، و از لحاظ حضور دین در دانشگاهها با اول انقلاب غیرقابل مقایسه است و جمهوری اسلامی می‌تواند حقاً به دانشگاه خود افتخار کند.

ایشان با طرح این سؤال که چرا باید در شرایط کنونی نسبت به دانشگاه دغدغه داشت، افزودند: آن جریان وابسته و واپس‌گرای ضدانقلاب که به ریشه‌های خارجی مرتبط بود، هنوز فعال است و با حمایت و هدایت سیاست‌های نو استعماری برای دانشگاهها برنامه‌ریزی می‌کند، بنابراین باید دغدغه داشت.

رهبر انقلاب یکی دیگر از نکات غیرقابل مقایسه دانشگاههای امروز با اول انقلاب را میزان تأثیرگذاری بر مسائل کشور دانستند و افزودند: عرصه وسیعی که امروزه دانشگاهها دارند، تأثیرگذاری آنها بر مسائل کشور را به مراتب گسترده‌تر کرده و همین موضوع یکی دیگر از دلایل لزوم دغدغه‌مندی در مورد دانشگاهها است بنابراین باید در خصوص دانشگاهها، در دو حوزه دغدغه جدی داشت: 1- هویت زدایی 2- آرمان زدایی.

ایشان افزودند: هویت‌زدایی همان ایدئولوژی‌زدایی است که ایدئولوژی نیز تفکر و ارزشها و هویت یک ملت است. رهبر انقلاب گفتند: امریکایی‌ها دائماً بر ارزش‌های امریکایی یعنی همان ایدئولوژی خودشان تأکید دارند؛ چگونه کسانی که از ایدئولوژی‌زدایی سخن می‌گویند، حاضر نیستند این موضوع یعنی پایبندی به ایدئولوژی را از امریکایی‌ها یاد بگیرند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: هویت‌زدایی یعنی تحقیر مبانی اندیشه‌ای و رویکردهای تاریخی و ملی کشور، تحقیر گذشته کشور و انقلاب، کوچک‌نمایی کارهای بزرگ و بزرگ‌نمایی برخی عیوب.

ایشان هدف از هویت‌زدایی را جایگزینی منظومه فکری غرب به جای هویت ملی و دینی برشمردند و با اشاره به سند 2030 بعنوان یکی از مظاهر سلطه نو استعمار غرب افزودند: بر اساس منظومه فکری غرب، باید میراث عظیم اندیشه و فرهنگ در کشور کمرنگ یا محو شود، خیل عظیم جوانان آماده صعود به قله‌های شرف و عزت ملی مایوس و ناامید شوند و احساس بن‌بست به نسل جوان تزریق شود بنابراین باید دغدغه داشت و شجاعانه و با بیان خوب و منطق قوی در مقابل این جریان ایستاد.

رهبر انقلاب، دومین دغدغه مهم را آرمان‌زدایی دانستند و گفتند: یکی از مصادیق آرمان‌زدایی، بی‌تفاوت کردن نسل جوان و دانشگاهی به «فقر و فساد و تبعیض» به عنوان سه شیطان بزرگ و سه عنصر پلید است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: از جمله مصادیق آرمان‌زدایی، بی‌تفاوت کردن جوانان به سلطه فرهنگی غرب و کم‌انگیزه کردن آنان به شاخص‌های انقلاب اسلامی است.

ایشان ایستادگی در برابر ظلم و زیربار زور نرفتن را از شاخص‌های انقلاب اسلامی برشمردند و خاطرنشان کردند: این شاخص‌ها، دنیا را به لرزه درآورد و ملت‌ها را متوجه ایران اسلامی کرد و به دلیل همین شاخص‌ها، در سالهای گذشته هر رئیس‌جمهوری و با هر گرایش سیاسی که بر سر کار بوده هنگامی که در سفرهای خارجی در میان ملت‌ها حضور پیدا کرده، مردم برای آنها ابراز احساسات کردند و برخلاف پرچم امریکا که آن را می‌سوزانند، پرچم جمهوری اسلامی را می‌گشایند و باز می‌کنند.

رهبر انقلاب اسلامی، «بازگشت به اسلام ناب و ردّ تحجر» و «موضوع فلسطین» را از دیگر شاخص‌های انقلاب اسلامی دانستند و گفتند: هویت‌زدایی و آرمان‌زدایی دو دغدغه اصلی است که باید در قبال آنها هوشیار بود اما اینکه چه کسانی به دنبال هویت‌زدایی، آرمان‌زدایی و استقلال‌زدایی هستند و تا چه حد موفق بوده یا نبوده‌اند، وظیفه دانشگاهیان و صاحب‌نظران است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیان اهمیت بسیار بیشتر این دغدغه‌ها نسبت به گذشته افزودند: امروز جهان در آستانه

یک نظم جدید بین‌المللی است که این نظم، بعد از دوران نظم دو قطبی جهان، و نظریه نظم جهان تک قطبی در حال شکل‌گیری است که البته در این دوره آمریکا روز به روز ضعیف‌تر شده است.

ایشان افزودند: قضایای جنگ اخیر اوکراین را باید عمیق‌تر و در چارچوب شکل‌گیری نظم جدید جهانی دید که احتمالاً فرآیندهای پیچیده و دشواری، در پی آن شکل خواهد گرفت که در چنین شرایط جدید و پیچیده‌ای وظیفه همه کشورها از جمله جمهوری اسلامی حضور سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در این نظم جدید به‌منظور تأمین منافع و امنیت کشور و به حاشیه نرفتن است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: برای انجام چنین وظیفه بزرگی بیشترین مسئولیت برعهده دانشجویان و دانشگاهیان است و بر همین اساس اکنون دغدغه نسبت به دانشگاهها از اهمیت مضاعفی برخوردار می‌شود.

رهبر انقلاب اسلامی در پایان این بخش از سخنان خود، اندیشه پردازان، صاحب‌نظران و نظریه پردازان را به برگزاری جلسات و بحث و بررسی درباره این موضوعات فراخواندند.

رهبر انقلاب در بخش دیگری از سخنان‌شان چند توصیه کاربردی خطاب به دانشجویان و تشکل‌های دانشجویی بیان کردند.

توصیه اول ایشان «پرهیز کامل از انفعال و ناامیدی» بود که در این زمینه گفتند: شما باید کانون تزریق امید به بخش‌های دیگر باشید زیرا همچنانکه کشور در بخش‌های مختلف همچون علم و فناوری و سلامت در این سالها پیشرفت‌های خیره‌کننده‌ای داشته است در سایر بخش‌ها نیز همه نابسامانی‌ها قابل رفع است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ناامیدی جوانان و دانشجویان را موجب تأثیر منفی بر سایر موتورهای پیشرفت کشور دانستند و خاطرنشان کردند: در دوران دفاع مقدس و در حالی که عده‌ای اصرار داشتند که نمی‌شود در مقابل تجاوز دشمن ایستادگی کرد، جوانان هم‌سن و سال شما با همت خود کشور را نجات دادند و با آزاد کردن خرمشهر دنیا را متحیر کردند.

ایشان افزودند: البته بعضی از افراد نسل‌های گذشته، با دچار شدن به خطا و ناامیدی، از میدان خارج و یا با دیگران همصدا شدند، بنابراین مراقب باشید که هیچ‌گاه به قله و آرمانها پشت نکنید.

توصیه بعدی رهبر انقلاب «پرداختن به اندیشه‌ورزی و تقویت تفکر» بود.

ایشان محصول «علم بدون تفکر» را پدیده‌های خسارت‌بار بشری همچون سلاح‌های کشتار جمعی خواندند و گفتند: تفکر صحیح به استاد و راهنما نیاز دارد که به‌عنوان نمونه مرحوم آیت‌الله مصباح در مسائل فکری، یک استاد و راهنمای مرجع بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در توصیه بعدی، دانشجویان را به «عمیق شدن در مسائل اصلی کشور و تماس شدن با آنها» فراخواندند و افزودند: وقتی با تمرکز بر روی یکی دو مسئله، درباره آنها فکر و تحقیق کنید، نتایج این تحقیقات عمیق، برای دستگاه‌های مربوط قابل استفاده خواهد بود.

ایشان شعار امسال یعنی دانش‌بنیانی تولید را از جمله مسائل قابل تمرکز برای تشکل‌های دانشجویی برشمردند و گفتند: با تمرکز بر روی این مسئله درباره آن گفت‌وگو، و علیه مؤلفه‌های مخدّر دانش‌بنیانی مانند خام‌فروشی اسفبار و رایج در کشور یا واردات مصرفی و غیر لازم یا قاچاق، جریان‌سازی کنید.

رهبر انقلاب در ادامه طبیعت دانشجوی را مطالبه‌گری دانستند و تأکید کردند: از مسئولان، کار جدی و واقعی مطالبه کنید و آنها را از کار نمایشی برحذر دارید.

ایشان با تأکید بر اینکه مطالبه‌گری باید با ادبیات منطقی، هوشمندانه و جدا بدور از دعوا و تند و تیزی باشد، گفتند: مطالبه‌گری مستدل مانع از این می‌شود که بعضی‌ها در شرایطی که تشکیلات مدیریتی کشور، انقلابی است درباره اهمیت نقش دانشجویان تشکیک کنند، چرا که نقش شما در این دوره بیشتر است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این زمینه افزودند: پرهیز از برخورد تند و تیز به معنای سازشگری و مجیزگویی نیست و من هرگز از اینگونه توصیه‌ها به جوانان و دانشجویان نکرده و نخواهم کرد بلکه مقصود از این توصیه، پرهیز از ادبیات مضر و طعنه‌آمیزی است که متأسفانه امروز در فضای مجازی نیز بسیار رایج شده است.

ایشان، عرصه مطالبه‌گری دانشجویان را عرصه متنوعی از مسائل عدالت اقتصادی، فرهنگ و سبک زندگی خواندند و در بیان یکی دیگر از الزامات مطالبه‌گری صحیح گفتند: مبانی اعتقادی و ایمانی خود را با مطالعه و حضور در مجالس عالمان دین و اخلاق، مستحکم کنید.

رهبر انقلاب، نتیجه مطالبه‌گری صحیح را تفکیک ضروری آرمانها از عملکردهای ضعیف برخی مدیران دانستند و در بیان توصیه‌ای دیگر، گفتند: مطالبه‌گری شما به‌گونه‌ای باشد که هم در بیان صورت مسائل و هم در مقام ارائه راه‌حل‌ها، با دشمن مغرض، مخرج مشترک پیدا نکنید.

«توسعه فعالیت‌های بین‌المللی دانشجویی» نکته دیگری بود که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر آن افزودند: گروههای جوان و دانشجویی زیادی در اروپا و آمریکا و همچنین در کشورهای اسلامی علیه سیاستهای استکباری فعال هستند که ارتباط سالم با آنها هم به این فعالیتهای ضد استکباری توان بیشتری می‌دهد هم با معرفی جمهوری اسلامی به آنها، یک سپر دفاعی برای کشور در مقابل امپراتوری خبری مستکبران ایجاد می‌کند. البته تقویت ارتباط با دانشجویان کشورهای همسایه یعنی افغانستان، پاکستان و عراق مورد تأکید بیشتری است.

توصیه آخر رهبر انقلاب خطاب به جوانانی بود که در دوره جدید در رده‌های مدیریتی قوای سه‌گانه مشغول به کار شده‌اند.

ایشان با تأکید بر اینکه کار جمهوری اسلامی بدون نیروی جوان مؤمن و پر انگیزه پیش نخواهد رفت، افزودند: توصیه من به جوانان عزیز این است که اولاً مسئولیت کنونی را پله‌ای برای مسئولیت بالاتر قرار ندهند و در هر جا که هستند با تمرکز بر مسائل آن حوزه برای خدا کار کنند، ثانیاً هدف خود را حل مسائل کشور در بخشی که به آنها واگذار شده، قرار دهند.

رهبر انقلاب اسلامی در بخش پایانی سخنان‌شان، با اشاره به در پیش بودن روز جهانی قدس، روز قدس امسال را متفاوت از سالهای قبل دانستند و گفتند: مردم و جوانان فلسطینی فداکاری‌های بزرگی از خود نشان می‌دهند و رژیم صهیونیستی نهایت رذالت و جنایت را به کار بسته است و هر غلطی که می‌تواند انجام می‌دهد و آمریکا و اروپا نیز از او حمایت می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ملت فلسطین را در عین مظلومیت، مقتدر خواندند و با اشاره به مجاهدت و ایستادگی جوانان فلسطینی که نمی‌گذارند قضیه فلسطین به فراموشی سپرده شود افزودند: روز قدس فرصت مناسبی برای اعلام همدلی و همبستگی با مردم مظلوم فلسطین و روحیه دادن به آنها است.

ایشان با انتقاد شدید از عملکرد دولت‌های اسلامی در قبال موضوع فلسطین خاطر نشان کردند: متأسفانه دولت‌های اسلامی بسیار بد عمل می‌کنند و حتی حاضر به سخن گفتن در موضوع فلسطین نیستند و برخی از آنها تصور می‌کنند، راه کمک به فلسطین، برقراری ارتباط با صهیونیست‌ها است، در حالی که این، اشتباه بزرگ است.

رهبر انقلاب با اشاره به ارتکاب این اشتباه بزرگ از جانب حکومت مصر در چهل سال قبل و برقراری ارتباط با صهیونیست‌ها، افزودند: مگر برقراری ارتباط مصر با رژیم صهیونیستی باعث کاهش جنایات صهیونیست‌ها بر ضد ملت فلسطین و کاهش هتک حرمت مسجداقصی شد که اکنون برخی دولت‌های اسلامی می‌خواهند همان اشتباه انورسادات را تکرار کنند؟

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه برقراری ارتباط برای رژیم صهیونیستی نیز فایده‌ای نخواهد داشت، گفتند: امیدواریم با لطف خداوند عاقبت کار در فلسطین به نیکی و خوشی به سرانجام برسد و تسلط فلسطینی‌ها بر سرزمین خود و مسجداقصی به زودی محقق شود.

پیش از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، نمایندگان تشکل‌های بزرگ دانشجویی کشور به بیان دیدگاههای خود پرداختند.

آقایان محسن نراقی به نمایندگی از بسیج دانشجویی، محمدحسین کاظمی از جامعه اسلامی دانشجویان، محمد اسکندری از جنبش عدالت‌خواه دانشجویی، علی بزرگ‌خو از دفتر تحکیم وحدت، امیرحسین پناهی از انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل و همچنین خانم زهراسادات رضوی علوی مجری مراسم به نمایندگی از دختران دانشجو

این محورها را بیان کردند:

- ضرورت ایجاد تحول در نظام حکمرانی با تکیه بر ظرفیت‌های موجود
- به‌روزرسانی نرم‌افزار اداره کشور با تحول در ساختارهای کهنه و ایجاد سازوکارهای جدید
- تحقق حکمرانی عادلانه- صادقانه و شجاعانه
- لزوم پرهیز از مدرک‌گرایی و حرکت به سمت علم کاربردی در دانشگاه‌ها
- ضرورت تمرکز نهاد علم بر مسائل مبتلابه نظام
- لزوم ایجاد بسترهای لازم برای پویایی مباحث فکری و تبادل نظر در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمی
- تأکید بر صیانت از اصل تفکیک قوا و شئون قانون اساسی
- لزوم حفظ استقلال نهاد قانون‌گذاری از نهادهای سیاست‌گذار
- ضرورت به ثمر رساندن نهضت شفافیت
- تأکید بر مطالبه مسئولیت‌شناسی از کارگزاران، عناصر سیاسی و عناصر فکری نظام و پاسخگویی به افکار عمومی
- لزوم وفای به عهد انتخاباتی مسئولان
- ضرورت مواجهه درست و اقناعی با مسائل جوانان، بویژه زنان
- و طرح نکاتی درباره ملاحظات مطالبه‌گری، عدالتخواهی و حدود آن.